

RECRUDESCENȚE ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ DE CUNOAȘTERE ȘTIINȚIFICĂ A FENOMENULUI DE TRANZIȚIE ÎN ACMEOLOGIA SPORTULUI

Grimalschi Teodor,

Universitatea de Educație Fizică și Sport a Republicii Moldova, Chișinău

Keywords: *recrudescence, vocational training, scientific knowledge, transition phenomenon, sports acmeology, private sciences, scientific thinking, integronic thinking, cybernetic system, hyperactive teacher, professional acmeology.*

Abstract. *There are demonstrated such training requirements in the structural context of vocational training in the education system in the research field, thus the scientific knowledge is in step with what is newer, more efficient and more essential. Among the methods of studying the acmeological legitimacy between the efficiency of the quality analysis of different processes and transition phenomena, factors that influence the qualitative level of research development is highlighted in the foreground, the conception “from the known traditional methods to new achievements of their improvement” containing on the one hand the synthesis of the investigations previous scientific studies, and on the other hand recommendations, proposals, procedures concrete improvement of the system of continuous training of the specialist in the modern acmeological context, from the active teacher with „education for all” up to creative hyperactive axiological professional scientific knowledge.*

Actualitate. Cunoașterea științifică, după Constantin Enăchescu (2007) este rezultatul cercetării practice efectuate asupra realității, tot ceea ce rezultă din cercetare și devine inteligibil intelectului uman, ca o achiziție a acestuia [7, p.55].

Studierea bibliografiei specifice și alegerea celor mai prețioase recomandării privind rezolvarea problemelor calității fenomenelor de tranziție reprezintă o activitate investigațională destul de anevoioasă. Fenomen de tranziție este o manifestare exterioară și interioară a personalității, a esenței unui proces care produce în cursul trecerii unui sistem fizic, intelectual, funcțional de la un regim la altul, de la o idee la alta mai eficient, referitoare la fenomene educaționale, transformate în calitate, deosebindu-se de celelalte procese sau fenomene [4, p.303].

Cunoașterea științifică este o modalitate de „a gândi” realitatea, în aspect acmeologic de gândire științifică. Interesul este deplasat de la „obiectul cunoașterii” la „cunoștințele despre obiect”. Prin această atitudine, cercetătorul se

schimbă fundamental, înlocuind observația cu reflecția [2, p.695]. Operația respectivă realizată este un „salt” în planul cunoașterii mijlocite, experiență interioară prin care se obțin cunoștințele conștiinței despre propriile sale stări [4, p.695]. Științele particulare pun în primul plan obiectul cercetării. Filozofia pune în primul plan metoda.

Gândirea filozofică clarifică astfel cunoașterea particulară, îi dă o anumită coerență și semnificație, devenind un comentariu al științelor cunoștințelor particulare [7, p.354].

Scopul lucrării constă în implementarea unui sistem cibernetice educațional de formare profesională cu recrudescență de cunoaștere științifică a fenomenului de tranziție în acmeologia sportului.

Organizarea cercetării. Cercetările de bază s-au efectuat în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport din Chișinău, cu studenții facultății de Kinetoterapie și Terapia Ocupațională și cu viitorii specialiști pedagogi în domeniul educației fizice și sportului, atât prin forma de pregătire de zi, cât și prin studii cu frecvență redusă, în perioada anilor 2017-2021 la primul ciclu de studii.

Analiza rezultatelor. S-a constatat, că prin trecerea de la particular la general, se naște cu recrudescență o formă de cunoaștere nouă, „mai vie” „mai intensă” a unei activități de factură superioară (recrudescență) [4, p.692], generalizată, acmeologică. Această nouă cunoaștere științifică reprezintă și o mentalitate reapărută în care sunt cuprinse sintetic cunoștințele științifice particulare, în aspect al progresului științific.

Generalizarea de cunoaștere științifică ca model de gândire aplicativă poate fi reprezentată prin următoarele etape:

1. **Gândire de cunoaștere științifică de tip afectiv** centrată pe adaptarea profesională, pe cunoștința de sine, de afirmare, pe sentimente de datorie, de răspunderi [6, p.53-55], pe cele morale și estetice, bazată pe reprezentări colective, pe capacitățile de conservare ale memoriei cu conținut reflectoriu, ce constituie obiecte, fenomene, situații intuitiv – prelucrată și generalizată [6, p.604].

2. **Gândire de cunoaștere preștiințifică**, de interpretare cauză – efect relațională, în esență Legături psihologice conștiente și directe.

3. **Gândire de cunoaștere științifică axiologică** [8] de tip experimental.

4. **Gândire de cunoaștere științifică acmeologică**, de tip relațional, conform legilor generale și specifice ale raționării corecte, prin care gândirea științifică, pornind de la o serie de cunoștințe date, derivă din ele cunoștințe noi [6, p.590] spre mai înalte realizări.

5. **Gândire integronică** [9, p.226], reprezintă o modalitate de sinteze interdisciplinare, între teoria sistemelor cea cibernetică și informațională pentru înțelegerea integralității fenomenelor de tranziție și științe pedagogică [1, p.10] de informatizare [12, p.32-35].

Teoria integronică are la bază știința integrativă polivalentă al cărui rezultat multivectorial este un sistem de rezultate științifice integrator – sintetizator al științelor culturii fizice și sportului, psihopedagogiei, psihofuncționale, sociopedagogice etc. în vederea formării competenței axiologice [10, p.3-9; 7, p.33,37] de integrare a valorilor interdisciplinare ca structură a sistemului cibernetic – gândirea, energia, informația [fig. 1].

Integronica nu este o singură disciplină, ci este un mod de gândire științifică profesională de tip nou [9, p.94], acmeologia se referă la știința celor mai înalte realizări ale personalității umane în autodeterminarea profesională.

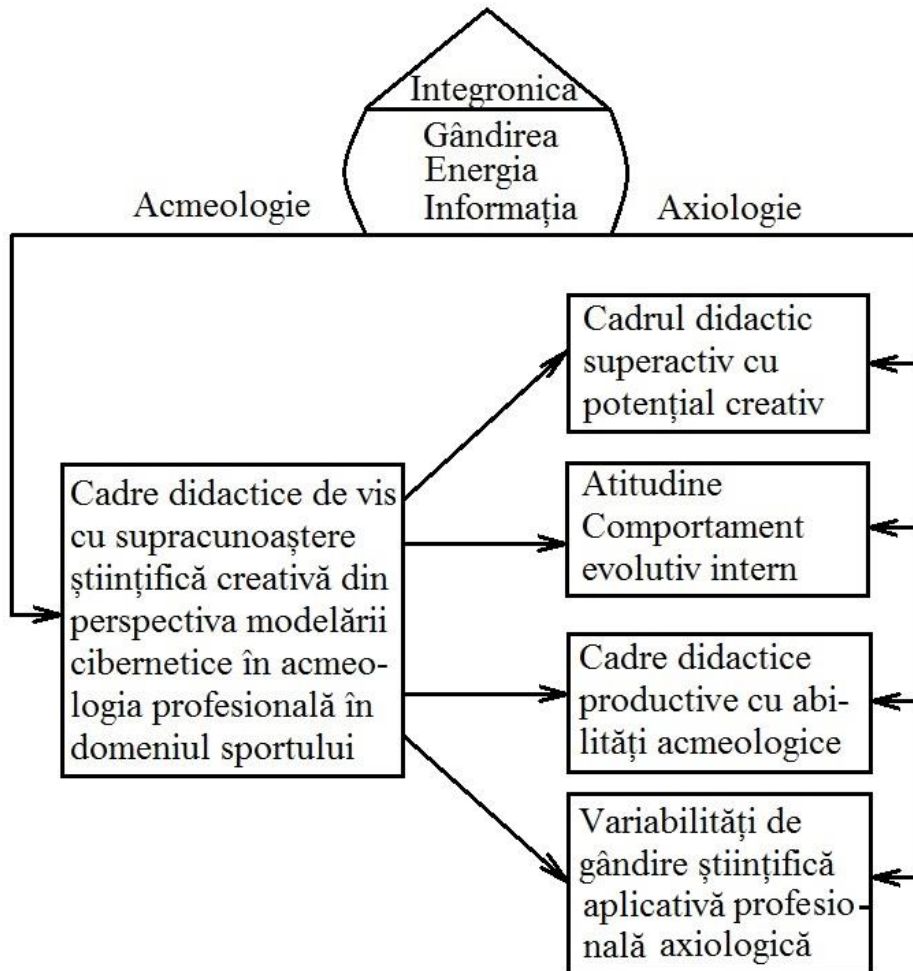

Fig. 1. Structura sistemului cibernetic de relație integronică a problemelor științe acmeologice

În DEX se explică că gândirea este un instrument și potențialitate de cunoaștere, potențial energetic, psihic și creșterii tendinței spre eficiență [5, p.319]. Deși gândirea este energia, impune să activeze, să producă emoții [12, p.32-35], senzații, percepții, sentimente de cunoaștere științifică, convingeri, concepte care vizează raportul de interacțiune între disciplinele științifice, care au statut metodologic universal și limbaj științific propriu recunoscut și acceptabil pentru a înțelege posibilitatea utilizării cunoștințelor științifice psihopedagogice – acmeologice la nivel profesional superior integronic.

Variabilitatea de gândire științifică acmeologică profesională poate fi caracterizată ca fiind armonizată:

- a) multideterminat;
- b) multidimensional;
- c) multinivelar;
- d) individualizat;

e) multifuncțional [12, p.32-35], integronic [8, p.33-37]. Prin operaționalizarea acestor caracteristici se poate construi și dezvolta baza teoretică a cunoașterii științifice [2, p.303].

Acmeologia ca știință a psihologiei și pedagogiei acoperă regularități dezvăluite în realizarea potențialului creativ a unei persoane cu activitate profesională creativă, cu abilități și aspirații a căror notă definește nu numai originalitatea gândirii, ci și factorii care contribuie la producerea unor fenomene care nu sunt descoperite.

Acumularea experienței de cercetare științifică contribuie la dezvoltarea celor mai înalte realizări ale personalității. Devenind o ramură a cunoștințelor psihopedagogice-acmeologice studiul științific profesional superior-activ a obținut valori ridicate pentru dezvoltarea gândirii creative, ca domeniu de cercetare [11, p.13,28], gândirii critice [3], bazându-se pe principiile metodologice specifice acțiunii de convingere a fenomenului adaptat în baza unor cunoștințe valoroase în realizarea cercetărilor independente.

Gândirea critică este un proces complex de integrare creativă, de identificare a ideilor, informațiilor și resurselor tehnologice care determină dezvoltarea personalității în aspect profesional. A gândi critic, acmeologic înseamnă a lua idei noi, a le compara cu alte puncte de vedere, opuse, a constitui sisteme de argumente care să le sprijine și să le dea consistență de pregătire avansată. Deci gândirea creativă, aplicată ca procese psihice (percepție, atenție, memorie, imaginație, limbaj) și gândirea critică acmeologică sunt procese cognitiv-formative-interactive, care au loc simultan la mai multe niveluri de cunoaștere și celor mai înalte realizări de calificare, aducând o contribuție aplicativ-creativă individuală la profesie.

Concluzii și recomandări

1. Învățământul actual se află într-o permanentă reformă dinamică și constructivă. Pentru a ține pasul cu noile renovări, sistemul educațional și-a diversificat sfera de formare profesională a specialiștilor prin modernizarea axiologică a didacticii cunoașterii științifice.

2. În scopul implimentării formelor de integralitate a științei și a învățământului superior de cultură fizică și sport este necesar de a profesionaliza gândirea integronică, ca modalitate de sinteză interdisciplinară între teoria sistemelor, cea cibernetică, energetică și teoria informației, utilă pentru înțelegerea integralității fenomenelor de cercetare și cunoașterii științifice.

3. Triada educațională integronica, axiologia, acmeologia și valoarea lor psihopedagogică în pregătirea specialiștilor de vis cu supracunoaștere științifică creativă, din perspectiva modelării cibernetică, definește ariile cercetării fenomenelor de tranziție, identifică înalte aptitudini de cultivare a talentelor de cadre didactice de cultură fizică și sport la cele mai înalte realizări cu recrudescență.

Bibliografie

1. Callo, T. *Pedagogie ca destin*. Chișinău: Print – Caro, 2015, p.10.
2. Crețu C. Modelul succesului global. În: *Psihologia succesului*. Iași: Polirom, 1997, p.54-57.
3. Cosovan, O., Cartaleanu, T., Sclifos, L și a. *Evaluarea în cheia dezvoltării gândirii critice*. Învățământ universitar și preuniversitar. Chișinău: Pro Didactica, 2005. 72 p.
4. *Dicționarul limbii române pentru elevi*. București: Didactica și pedagogică. 1983, pp.303, 692, 695.
5. *Dicționarul explicativ al limbii române*. Ediția a II-a. Cond. lucrării. Coteanu I., Seche M. București: Univers enciclopedic, 1996, p.319.
6. *Dicționar de psihologie*. Coord. Ursula Șchiopu. București: Babel, 1997, pp.53-55, 590, 604.
7. Enăchescu, C. *Tratat de Teoria cercetării științifice*. Ediția a II-a. Iași: Polirom, 2007, pp. 55, 354, 355.
8. Grimalschi, T. Previțiuni pentru învățământul integronic în axiologia educației psihofizice. În: *Probleme acmeologice în domeniul culturii fizice (proiect internațional)*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale. Chișinău: Valinex, 2019, p.33-37.
9. Guja, C. Teoria integronică aplicativă în domeniul antropologiei individului. În: *Aura corpului uman*. Iași: Polirom, 2000, pp. 94, 226.
10. Guțu, Vl. Curriculum 2019. Demersuri conceptuale, metodologice și manageriale. În: *Revista de teorie și practică educațională*. Chișinău: Didactica PRD, Nr. 4-5 (116-117), octombrie 2019, p. 3-9.
11. Sternberg, R., Lubart, T. Conceptul de creativitate: perspective și paradigma. În: *Manual de creativitate*. Volum coordonat de Sternberg J. Iași Polirom, 2005.
12. Лоуэн, А. Энергия. В книге: *Психология тела: биоэнергетический анализ тела*. Перевод с англ. М. Коляда. Институт Общегуманитарных Исследований, 2002, с. 32-35.